

POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN®

Bewustwording vereist constant onderhoud

Amstelveen pakt inbraken samen met inwoners aan

Preventieve maatregelen tegen inbraak werken alleen als bewoners er volledig achter staan. Dat is de stellige overtuiging van Bart Boon, adviseur Openbare Orde en Veiligheid bij de gemeente Amstelveen. Door bewoners mee te laten denken en mee te laten betalen, neemt de kans op succes volgens hem enorm toe. “Een alwetende overheid die voor bewoners bepaalt wat er moet gebeuren, werkt niet. Het moet vooral vanuit hen zelf komen.”

Gemeente Amstelveen

Amstelveen presenteerde in 2014 het Actieplan Woning-inbraken. Directe aanleiding vormde een stijging van het aantal woningbraken in de gemeente. De gemeenteraad vond het aantal inbraken dusdanig hoog dat er besloten werd om extra middelen vrij te maken om de stijging te stoppen en een daling te realiseren.

Effect van maatregelen

Boon is vanaf het begin betrokken bij de aanpak. Bij het bepalen van de specifieke maatregelen ging de gemeente niet over een nacht ijs. “Je probeert de middelen die de raad beschikbaar stelt zo goed mogelijk in te zetten. Dat is best een zoektocht, want we weten eigenlijk erg weinig over de werking van maatregelen. Het effect is vaak moeilijk kwantificeerbaar. Maar de middelen en capaciteit die we in kunnen zetten, zijn niet oneindig, dus probeer je die maatregelen te stimuleren waarvan we wel weten dat ze effect opleveren.”

Er is een subsidieregeling voor het behalen van het PKVW én een regeling voor de aanschaf van gecertificeerde producten

De gemeente besloot om vol in te zetten op het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW). “Het PKVW is een van de weinige preventieve interventies waarvan de effectiviteit wel is bewezen. Dus zijn we gaan kijken hoe we het gebruik van het keurmerk in Amstelveen konden stimuleren.” Er werd gekozen voor twee sporen: een subsidieregeling voor het behalen van een PKVW-certificaat, aangevuld met een regeling voor de aanschaf van gecertificeerde producten. Dat tweede spoor richt zich op bewoners die hun woning wel beter willen beveiligen, maar waarvoor een volledig keurmerk nog een stap te ver is.

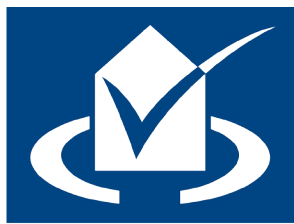
Laatste zetje

Boon: “We hopen natuurlijk dat de regeling voor inwoners het laatste zetje is om hun woning PKVW-gecertificeerd te krijgen. De kans op een geslaagde inbraak in een woning met een PKVW-certificaat ligt vele malen lager dan in een woning zonder keurmerk. Dat zet dus meteen zoden aan de dijk. Maar van eerdere subsidieregelingen wisten we dat het voor veel inwoners nog wel een drempel is om hun hele woning op PKVW-niveau te brengen. We hebben in de gemeente veel woningen uit de jaren 30 en 40. Om die woningen te laten voldoen aan de eisen van het PKVW kan je zo op een bedrag van boven de duizend euro uitkomen. Een deel haakt dan af.”

‘Als inwoners door de regeling hun oude slot vervangen door een slot dat wel beveiligd is tegen cilindertrekken, is dat al prachtig’

Het zou volgens hem zonde zijn om die categorie kwijt te raken. “Daarom hebben we gezorgd dat er ook een regeling is voor mensen die willen investeren in het verbeteren van hun hang-en-sluitwerk. Als wij er door de regeling voor kunnen zorgen dat inwoners hun oude slot vervangen door een slot dat wel beveiligd is tegen cilindertrekken, is dat al prachtig. Daarmee verhoog je direct de barrière om in deze woningen in te breken. Uiteindelijk gaat het ons erom dat de woningen in onze gemeente veiliger worden.”

**POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN**

PKVW-erkende bedrijven

Bij de uitvoering van de regeling werkt de gemeente nauw samen met de PKVW-erkende bedrijven in de buurt. “We hebben vier bedrijven in de buurt geselecteerd waar de inwoners beveiligingsproducten kunnen aanschaffen. Bewoners die op zoek zijn naar gecertificeerd hang-en-sluitwerk kunnen dat daar aanschaffen. De subsidie wordt direct bij het afrekenen verrekend. Dus de bewoner ervaart het voordeel direct. De bedrijven verrekenen het subsidiebedrag met de gemeente.”

‘Je kunt wel een slot subsidiëren, maar als de bewoner het vervolgens niet goed gebruikt, schiet je er niets mee op’

De gemeente koos bewust voor PKVW-erkende bedrijven. “Dat zijn toch de zaken die een goed advies kunnen geven. Want je kunt wel een waanzinnig goed slot subsidiëren, als de bewoner het vervolgens niet goed installeert of gebruikt, schiet je er alsnog niets mee op.”

Toegevoegde waarde

De bedrijven die meedoen, dragen daarnaast met hun tips en advies bij aan de bewustwording, zo stelt Boon. “Uiteindelijk wil je dat bewoners beter na gaan denken over de beveiliging van hun woning. Dat ze door het gesprek met een specialist wel een tijdschakelaar gaan gebruiken, de deur niet alleen dichttrekken maar ook op slot draaien en zorgen dat hun tuin zo is ingericht dat de woning zichtbaar is vanaf de straat. Kortom, dat bewoners zelf hun gedrag gaan aanpassen waardoor de kans op een inbraak afneemt, vind ik een belangrijke toegevoegde waarde.”

‘Elke bewoner die je bewuster maakt, is er één. Wat dat betreft zijn we ook gewoon ziertjes aan het winnen’

Het vergroten van de bewustwording is volgens Boon een activiteit waar de gemeente het hele jaar rond op inzet. Via de website, de gemeentepagina van het lokale huis-aan-huisblad,

veiligheidskranten, preventiemarkten. “Niet of-of, maar en-en-en-en... Want elke bewoner die je bewuster maakt van inbraakgevaar is er in mijn ogen één. Wat dat betreft zijn we ook gewoon ziertjes aan het winnen.”

Verbeteren en vernieuwen

Amstelveen experimenteert met alternatieve voorlichting zoals video's waarin wijkagenten uitleg geven over de aanpak van inbraken. “Bewoners krijgen bijvoorbeeld uitleg over de modus operandi van inbrekers en de maatregelen die daartegen helpen. Tot nog toe verspreiden we de video's via de website van de gemeente. Maar we onderzoeken of het misschien directer kan. Bijvoorbeeld via de WhatsApp groepen, waarvan we er in Amstelveen veel hebben. Als er in een bepaalde buurt een bepaalde methodiek wordt gehanteerd, kunnen we daar in een kort filmpje specifiek aandacht voor vragen: wat is het en wat kun je ertegen doen? Zo proberen we het aanbod continu te verbeteren en te vernieuwen.”

‘Wat het hier goed doet, hoeft elders niet te werken en vice versa. Je moet goed kijken wat voor jouw situatie het meest geschikt is’

Boon probeert steeds weer iets nieuws te bedenken om zijn boodschap te verpakken. “Frappez, frappez toujours, je zoekt telkens naar een andere manier om toch weer even de aandacht te trekken. Vaak is het gewoon een kwestie van proberen, van vallen en opstaan. Totdat je iets vindt dat werkt. De effectiviteit van een bepaalde werkwijze zal per gemeente verschillen. Wat het hier goed doet, hoeft elders niet te werken en vice versa. Je moet goed kijken wat voor jouw situatie het meest geschikt is.”

Lange adem

Wat volgens Boon voor elke gemeente zal gelden, is dat je de aandacht voor preventie niet kan laten verslappen. Het bewustmaken van bewoners vereist constant onderhoud en een lange adem. Je moet dus geen kans voorbij laten gaan om de boodschap over te brengen. Bij al die uitingen wijzen we steeds op het bestaan van de PKVW-regeling.” Dat lijkt goed te werken. Inmiddels hebben veel inwoners van Amstelveen de regeling weten te vinden.

‘Als ons budget kleiner zou zijn, zou ik waarschijnlijk een regeling hebben opgezet gericht op cilindertrekbeveiliging’

Boon ziet ook een toename in het gebruik van de subsidie. “In eerste instantie hadden we 30.000 euro in de pot, maar dat bleek al vrij snel niet voldoende. We hebben dat bedrag kunnen aanvullen tot 50.000 euro.” Een flink bedrag, beseft hij. “Maar je moet je niet blindstaren op bedragen. Een laag budget moet geen belemmering vormen om iets te doen. Ik denk dat je vooral moet onderzoeken op welke manier je met je beschikbare middelen een zo groot mogelijk effect kunt bereiken. Bijvoorbeeld door vol in te zetten op maatregelen die gericht zijn op de inbraakmethode die het meeste voorkomt in je gemeente. Als ons budget kleiner zou zijn, zou ik waarschijnlijk een regeling hebben opgezet gericht op cilindertrekbeveiliging. Of ik zou een regeling niet het hele jaar aan bieden, maar alleen in een specifieke periode. Dat je regeling aansluit bij de Week van de Veiligheid of, als het budget wat ruimer is, het dan de Maand van de Subsidie te noemen.”

Wijze les

Het is volgens Boon wel belangrijk dat de bewoners zelf ook een deel van de kosten betalen. “Het is mijn ervaring dat je daarmee de betrokkenheid - en dus de kans op resultaat - enorm verhoogt.” Zijn ogen werden geopend tijdens een project waarbij SecuStrips werden uitgereikt aan inwoners. “Wij hadden een partij anti-inbraak strips aangeschaft om gratis uit te kunnen reiken tijdens veiligheidsmarkten en preventiebijeenkomsten. Daar bleek echter maar beperkt gebruik van te worden gemaakt. Uit navraag bleek dat dit vooral te maken had met het feit dat we ze gratis weggeven. Mensen zijn dan geneigd te denken dat het niks waard is. Ik kan me voorstellen dat zo’n gratis strip sneller in de schuur stof staat te vangen dan een maatregel waar je zelf aan mee moet betalen.”

***‘Dat is een wijze les geweest.
We zullen we niet meer zo snel iets
gratis aanbieden of een regeling voor
100 procent subsidiëren’***

Volgens Boon leverde de actie daarom vooral een eyeopener op. “We gaan dit niet meer zo doen. We zullen we niet meer zo snel iets gratis aanbieden of een regeling voor 100 procent subsidiëren. Door bewoners mee te laten betalen aan maatregelen, verhoog je de kans dat er ook daadwerkelijk iets met de producten gebeurt. Dat is een wijze les voor ons geweest.”

Urgentie inzien

Boon is er daarnaast van overtuigd geraakt dat de beste resultaten worden behaald met initiatieven die vanuit de bewoners zelf ontstaan. “Je kunt als gemeente wel van alles bedenken en doen, maar bewoners hebben zelf ook een eigen rol. Als bewoners zelf de urgentie inzien van een bepaalde maatregel, zullen ze eerder geneigd zijn om actie te ondernemen.”

***‘Na enige tijd becroop ons het gevoel
dat we met een schot hagel aan
het schieten waren’***

Als voorbeeld noemt hij een project waarbij de gemeente bewoners huis-aan-huis informeerde over inbraken. “Er werd voorlichting gegeven, een informatiemap uitgereikt en een tijdschakelaar aangeboden. Dat hebben we een paar maanden gedaan, in verschillende wijken. Na enige tijd becroop ons het gevoel dat we met een schot hagel aan het schieten waren. Bewoners gaven wel aan dat ze met de informatie aan de slag gingen. Maar in hoeverre was dat niet gewoon een sociaal wenselijk antwoord?”

Zelf actie ondernemen

Amstelveen is daarom afgestapt van deze methode. Er is voor gekozen om een medewerker van de gemeente op te leiden tot PKVW-preventist. De gemeente beschikt daardoor nu over een specialist die op afspraak bij bewoners langs gaat. “We verwachten dus dat de bewoners eerst zelf actie ondernemen. Ze moeten bellen voor een afspraak. De medewerker voert een woningscan uit, geeft adviezen en wijst op de subsidieregeling. Dat heeft het schot hagel een stuk gericht gemaakt.”

Ook voor andere maatregelen heeft de gemeente het initiatief bij de bewoners gelegd. “Vroeger namen we bijvoorbeeld zelf het voortouw om achterpaden van hekwerk te voorzien. Dan voerden we hele discussies met de buurt over de noodzaak en de uitvoering. We kiezen er nu voor om het bij de bewoners neer te leggen. Ze moeten zelf met het idee komen. Het is hun project. Dan is de betrokkenheid ook veel groter.” Waar nodig, biedt de gemeente begeleiding. “We leggen uit dat ten minste 80 procent van de bewoners achter het initiatief moet staan. Het moet echt vanuit de burgers zelf komen. De alwetende overheid die voor bewoners bepaalt wat er moet gebeuren, daar zijn we in Amstelveen niet meer van.”